

Mokolo ya Le 21 juillet 2020

MAKAMBO YA SIKA YA MOBEKO YA ETUKA: Congrès e bimisaki, mpe Maine endimaki kosalela baprogrammes ya sika pona tango mokuse na oyo etali kozanga mosala ya etuka oyo esalemaki na CARES Act. ya Etats-Unis. DOL ebimisaki programme ya litambwisi mpe departema ya mosala ya Maine (MDOL) ezosala makasi mpo na kosalela yango noki. Soki tobandi kosalela baprogrammes ya sika, tokotalela bosengi oyo esalamaki na kotalela badati ndenge mobeko elimboli.

→ **Kofuta mbongo mpo na kozanga mosala na ntango ya maladi mabe (FPUC)** oyo ebandaki na mokolo ya le 16 sanza ya minei mpe ezopesa matomba ya \$600 na bato oyo bazozwa mbongo mpo na kozanga mosala.

→ **Lisalisi na ntango ya maladi mabe (PUA)** ekobanda kosala ba masengi na mokolo ya 1 ya sanza ya mitano. Programme oyo ezopesa lisalisi na oyo etali kozanga mosala na bato oyo babongi te na kozwa lisalisi na oyo etali kozanga mosala na lolenge elongobani, ata bato oyo basalaka misala na bango moko mpe basali mosusu baoyo babongi te pona kozwa matomba na oyo etali kozanga mosala mpe baoyo COVID-19 esi ebandaki kotungisa bango.

→ **Lifuti ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala mpo na maladi oyo epalanganaka (PEUC)** ebandaki na mposo ya 29 sanza ya motoba. Ezopesa kino na bamposo 13 ya lisalisi na oyo etali kozanga mosala mpo na baoyo basilisaki matomba na bango.

Soki osilaki komikomisa na programme ya sikoyo oyo etali kozanga mosala, osengeli kokoba kotondisa certification na yo ya mposo nyonso (mposo mokomoko, kosala yango na Eyenga mpe mokolo ya yambo te).

Bibongiseli ya ntango mokuse ya Leta na oyo etali kozanga mosala: Mobeko ya makambo ya mbalakaka ya Guvernere Mills mpo na COVID-19 (Mobeko ya bato nyonso 20, Mokapo 617) esalemaki na bato babimisaki mibeko mpe bakomisaki yango mobeko na mokolo ya le 18 ya sanza ya misato. Ezalaki na bibongiseli ya ntango mokuse mpo na kokomisa pete programme ya lisalisi oyo etali kozanga mosala mpo ekoka kosalisa na kolembisa bozito ya mbongo oyo ya kolongolama na mosala, kofanda yo moko, mpe kozala mosika na bato misusu mpo na maladi; yango wana batyaki ebongiseli ya kozwa matomba na bato oyo COVID-19 ebebisi mosala na bango. Mobeko ezali kobongola mwa moke masengami ya kobonga mpo ekotisa makambo oyo elobelami te, ndakisa: patron asukisi mosala na mpo na tango mokuse na tina ya COVID-19, to, moto oyo batye kozala mosika na bato misusu na elikya ya kozonga mosala tango COVID-19 ekosila. Mobeko ya leta ezolongola mibeko ya koluka mosala mpo na bato oyo baza na boyokani na bapatron na bango mpe elongoli kozela ya mposo moko mpo na kozwa matomba noki. Matomba nyonso oyo bafuti na kolandela bibongiseli oyo ekozala na bopusi te na mokanda ya patron wana.

FAQs: MPO NA BASALI

Koboya mokumba: Oyo elandi eza bansango oyo elobeli makambo ya solo te etali kozanga mosala. Eza te batoli euti na mibeko etali makambo ya solosolo ya kozanga mosala. Bakotalela likambo mokomoko mpe kozwa ekateli na momonisi ya biro etalaka kofuta bato bazangi mosala (BUC).

Masengami ya Koluka Mosala

1. Sikoyo nazangi mosala mpo na ntina na COVID-19. Esengeli na ngaï kokoba koluka mosala?

Ndenge guvernere abakisi eleko ya Urgence Civile na oyo etali na COVID-19 ekomisa molai epekiseli ya koluka mosala mpo na baoyo bazangi mosala. Eza na bituluku mibale, oyo eza na lolenge ekeseni ya kokomisa yango molai:

- A. Baoyo bazozela te ete bazonga na mosala na bango ya kala basengeli kobanda koluka mosala banda na mokolo 9 sanza ya mwambe** po bakoba kozwa matomba. Ministere ezolendisira bato nyonso na kosalela mposho oyo babakisi mpo na kofongolisa konti ya Maine JobLin, kotya resumé na bango ya sika, mpe kolukaluka na Internet mosala na CareerCenter. Bokoki kozwa Maine JobLink awa:
<https://joblink.maine.gov/ada/r/>
- B. Baoyo bazozela kozonga na patron na bango ya kala basengeli te koluka mosala na ntango ya Urgence Civile ya Maine.** Sikoyo, etuluku oyo ya bato basengeli te kobaka koluka mosala kino na **mokolo ya 5 sanza ya libwa.**

LIYEBISI: Ata soki epekiseli ya koluka mosala ezali, bato basengeli kokoba kotondisa lisengi mposho nyonso mpo na kozwa lifuti oyo etali kozanga mosala.

2. Tango bakolongola epekiseli ya koluka mosala pe bakosenga lisusu bato baluka mosala, bakokata bato matomba na bango soki patron na bango azongisi bango nanu te na mosala?

A. Bato oyo baza na congé ya tango moke to balongoli bango na mosala oyo baza na elikya ya kozangela mosala na bango, bandimami na bibongiseli ya lisungi ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala oyo babimisaki tango Gouverneur alobaki ete toza na tango ya makama (Urgence Civile). Bibongiseli wana ekozala na ngala ya mikolo 30 koleka esakoli ya nokinoki. Sikoyo, babakisi mikolo na urgence civile, yango wana bibongiseli ya lisungi ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala ekozala na ngala kino na mokolo ya le 5 sanza ya libwa. Soki babakisi mikolo ya urgence civile, bakobakisa pe mikolo po na bibongiseli oyo.

3. Bato oyo basalaka po na bango moko basengeli koluka mosala tango bazozela kofungola misala na bango moko po bakoba kozwa matomba ya PUA?

A. Soki baza na likanisi ya kofungola mosala na bango kasi bakoki kosala yango te po na maladi mabe oyo, basengeli te koluka mosala. Programme ya Lisalisi etali kozanga mosala na ntango ya maladi mabe (PUA) ezosenga ete bato nyonso oyo bazozwa lifuti na nzela ya programme oyo batosa se mibeko moko oyo ya kozanga mosala na oyo etali mikumba ya poso na poso ya kondimama ndenge moko lokola bato oyo bazosala bosengi po na matomba ya tango nyonso oyo etali kozanga mosala. Tozozwa bato oyo basalaka mosala na bango moko oyo bazozela kofungola yango ndenge moko na bato oyo bazangi mosala na tango moke pe bazozela bazongela mosala na bango. Yango wana, bakondimama na bibongiseli ya lisungi ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala oyo eyokani na maloba ya urgence civile oyo eza kaka na ngala mikolo 30 koleka suka ya urgence ya koyambola. Sikoyo, mayamboli ya urgence civile ebakisami, yango wana bibongiseli ya lisungi ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala, ata pe epekiseli ya koluka mosala, ekozala na ngala kino na mokolo ya le 5 sanza ya libwa. Soki likanisi ya kofungola ebongwami ekomi ya kokanga mosala, moto oyo asalaka mosala na ye moko akokoma na se ya mibeko ya Maine ya momesano ya koluka mosala kasi *na bibongiseli ya mbalakaka te* po akoba kozwa matomba ya PUA. Ministère ya mosala ya Maine elongoli bibongiseli ya *momesano* ya koluka mosala kino poso esuki na mokolo ya le 9 sanza ya mwambe.

4. Soki bituka ya Cumberland, York pe Androscoggin batikali kaka ya kokangama, masengami ya koluka mosala ekozala pe po na bato wana?

A. Po na bato oyo balongoli bango mosala po na tango moke to bapesa bango congé oyo bazozela bapatron na bango babengisa bango, bibongiseli ya lisungi ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala (oyo ezosala sikoyo kino na mokolo ya le 8 sanza ya mwambe) ekozala kaka pe ekosenga te ete bato wana baluka mosala mosusu na tango nyonso oyo baza na makasi pe bandimi kosala po na patron na bango. Yango pe ekozala po na bato basalaka po na bango moko oyo baza na bituka wana oyo bakoki te kofungola misala na bango po na ntina na COVID-19 (soki baza

kaka na likanisi ya kofungola misala na bango). Bato oyo balongola bango libela na mosala bandimami te na bibongiseli ya lisungi ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala kasi baza sikoyo na nse ya epekiseli ya koluka mosala oyo ministère ya mosala ya Maine ebimisaki. Eza na ngala sikoyo kino na mokolo ya 8 sanza ya mwambe, pe elandani na mwango ya sika oyo ya kofungola misala na Maine.

Makanisi Etali Ndenge ya Kotondisa lifuti etali kozanga mosala

5. Nakosala nini soki nabengi mpe kozela ezozwa ntango molai?

A. MDOL ezozwa ba mbela ya téléphone mingi mpo na kosenga matomba ya kozanga mosala. Lisenga endimami na internet mokolo mobimba bangonga 24, mikolo nyonso; nzela malamumu ya kosenga lifuta ezali nde na ordinateur mpe na mpokwa ntango bato basalelaka mingi te internet. Okoki mpe kotala biyana na mituna oyo batunaki mingi na internet na www.maine.gov/unemployment. Soki bayonoli motuna na yo kuna te, okoki kotinda motuna ya sika na esika batindaka mituna ya bakiliya (CMP): <https://www.maine.gov/labor/contact/index.html>.

Bazoyanola mituna nokinoki mpe MDOL ezopesa formation mpe ezozwa bato na mosala mingi mpo na koyanola ba mbela mpe ba sango. Eza kaka na ntango molai ya kozela. Bato mingi mpenza ya Maine batungisami na COVID-19 mpe tozosepela na motema molai na bango.

6. Ebongiseli ya sika nini ya kolanda ba mbela na molonogo ezwami mpo ba mbela oyo etali kozanga mosala?

A. MDOL esali manaka ya kolanda ba mbela na molongo mpo na kokitisa motanga ya ba mbela ntango bazobongisa makoki na ya kolongola mitungisa mpe kopesa biyano. Bato oyo bankombo na bango ya libota ebandi na A-H bakobenga mokolo ya yambo, I-Q na mokolo ya mibale; mpe R-Z na mokolo ya misato. Mokolo ya minei mpe ya mitano etikali mpo na bato oyo babengi na mokolo ya nkombo na bango te to oyo balingi kobenga na ntango wana.

7. Ebongo soki na zali na ordinateur te to mpe nzela ya kosalela internet ezali te?

A. Soki oza na makoki ya kosalela ordinateur te to internet te, okoki kobenga 1-800-593-7660 banda ngonga ya 8H00 ya ntongo kino 3H00 ya nsima ya midi banda mokolo ya yambo kino ya mitano.

8. Nazosalela téléphone na ngai mpo na komeka kosenga lifuta ya kozanga mosala. Ebongo soki nazomona lokasa mobimba te?

A. Eza malamumu kosalela ordinateur ya bureau, ordinateur ya maboko to tablete mpo na kotondisa formulaire ya kosenga lifuta ya kozanga mosala na esika ya kosalela téléphone.

9. Nini nakosala mpo na babimsaka ngai te na compte na ngai ya lifuta ya kozanga mosala?

A. Eza na makambo mibale ya minene oyo ezokanga bacomptes ya lifuta ya kozanga mosala. Ya liboso, kombo ya kosalela ezalaka matata: kosalela ba lettres ya minene te. Ya mibale, tala email na yo soki osilisi kosala compte na yo ya internet. Ekosunga yo obongola mot de passe na yo na nsima soki olingi. Mpo na kosala yango, kota na compte na yo, kende na “Benefit Maintenance” na page ya ebandeli, fina na “Update Claimant Profile,” na nsima fina “Verify email.” Kotisa code batindiyo na email.

Soki omeki kokota na compte na yo mbala mibale mpe mot de passe ezosala kaka te, fina “Forgot Password” mpe landa malako. Sikoyo toza na basali mwambe oyo mosla na bango ezali kaka kobongisa mot de passe. Salisa bango kozala na tango na kobongisa makambo mosusu etali lifuti ya kozanga mosala. Komeka te kokotisa mot de passe na yo koleka mbala mibale. Matondi mpo na lisalisi na yo!

10. Maloba “able mpe available” elimboli nini?

A. Bato oyo bakanisi ete babongi na kozwa matomba oyo etali kozanga mosala, basengeli kosenga (na internet, esalaka 24/7). Na kotalela mobeko, bato oyo bazo senga lifuti ya kozanga mosala basengeli kozala na makoki ya kosala mpe kozala na tango ya kosala mpo bakoka kozwa lifuti ya kozanga mosala. Na kotalela bibongiseli ya sika ya

ntango mokuse oyo etali kozanga mosala, bato basengeli kozala en contact na bakonzi na bango mpe kopesa bakonzi na bango bansango na bango.

11. Mpo na nini nasengeli komikomisa na lien ya mosala ya Maine tango nazali kosenga lifuti ya kozanga mosala?

A. Komikomisa na lien ya mosala ya Maine—eza esika babombaka bansango ya mosala oyo esalisaka bato bazoluka mosala na komona misala mingi na ngonga nyonso—yango esengisami na bato oyo bazosenga matomba ya kozanga mosala ntango bazoluka mosala. Kasi, balongoli koluka mosala kino na mokolo ya 8 sanza ya mwambe po na bato oyo bazozela te kozongela bapatron na bango ya kala pe kino na mokolo ya 5 sanza ya libwa po na baoyo bazokana kozongola bapatron na bango (tala Motuna 1). Komikomisa esengami penza makasi po ntango koluka mosala ekozonga, moto nyonso oyo azozwa matomba ya UI akozala na bosenga ya compte ya lien ya koluka mosala. Tango bato bamikomisi pe batindi lisengi ya sika ya kozanga mosala, ebongiseli ya UI ekofungolela bango compte ya moke ya koluka mosala ya Maine, ekopesa bango kombo ya kosalela mpe mot de passe ya ntango mokuse na numéro ya sécurité sociale. Soki bakoti na lien ya koluka mosala ya Maine na bansango oyo bapesi bango, lien ya koluka mosala ya Maine ekoloba ete mot de passe bapesi bango esili ngala mpe ekosanga bango basala mot de passe ya sika.

12. Mpo na nini MDOL ekosolola na mokonzi na ngai ntango naseng lifuti ya kozanga mosala?

A. Koyeba soki moto abongi na kotyama na etuluku ya bango bazangi mosala esengaka kosala makambo mibale. Bureau ya MDOL elandaka makambo etali kozanga mosala (BUC) ezwaka bosengenga ya lifuta ya kozanga mosala ya moto na bansango oyo esengi mpo na lisengi. Momonisi oyo alandelaka masengi ya BUC akosangisa mpe bansango euti na mokonzi, akotala lifuti nyonso oyo ezali mpe makomo etali bokabwani, na nsima akopona makambo ebongi na moto oyo aluki lisengi na nzela ya compte na ye ya ReEmployME.

13. Esengeli na ngai kozela mpo na kozwa matomba ya kozanga mosala?

A. Mpo na masengi ya kozanga mosala oyo eza na nse ya, mibeko ya sika ya etuka ya kozanga mosala ya mbalakaka, “mposo ya kozela” elongolaki mpo na dati oyo Maloba ya mbalakaka ya Gouverneur esalamaki na mokolo ya le 15 ya sanza ya misato 2020. Mpo na masenga ebele na ntango oyo ya mpasi ya koleka, ezozwa ntango mpo totalela masenga. *Okobungisa litomba moko* te mpo na yango. Na sima ya kotalela lisengi, bato oyo bazotondisa mokanda ya lisengi mpo na kozwa matomba bakoki kozela kozwa lifuti mposo nyonso na tango oyo bakobi kotondisa lisengi na bango ya mposo nyonso na ntango ebongi mpe bakobonga mpo na kozwa lifuti.

14. Soki moto azali kosala te mpo bakangi bisika yako batela bana to bitéyelo, lonlenge ya kosala lisalisi oyo etali kozanga mosala?

A. Botala bansango na site internet www.maine.gov/unemployment/pua oyo ekolimbola ndenge nini okoki kosenga lisalisi oyo etali ya kozanga mosala na se ya programme ya lisalisi na ntango ya maladi ya mabe, programme moko ya etuka oyo ekobanda na mokolo ya le 1 sanza ya mitano mpo na kopesa lisalisi pona oyo etali kozanga mosala mpo na bato oyo babongaki te na kozwa matomba ya kozanga mosala na mikolo eleki. Moto asengeli kosenga lisalisi na oyo etali kozanga mosala (nzela ya internet eza lolenge ya malamukoleka, ezali 24/7).

15. Natondisaki lisengi ya kozanga mosala na nzela na internet, kasi nayebi te soki bandimi lisengi na ngai mpe nazwaki eloko te elobi ete natondisi lisengi?

A. Mpo na masengi mingi koleka oyo toza na yango, sikoyo ekoki kozwa mikolo ebele mpo bosengi emonana na compte na yo. Mpo na kozala na mikanda ya yomoko, bimisa na mokanda to kanga photo ya lokosa ya suka oyo emonisi ete bandimi, esika elobi ete otindi mpenza lisengi na yo mpo ozala na elembeteli ete tozwaki yango. (Mbala mingi, na ntango oyo masengi ezlaka mingi te, lisengi ya sika emonanaka na compte ya moto sima ya bangonga 24. Mpo masengi eza mingi, ezozwa ntango molai mpo na kotya eloko nyonso na bacompte.)

16. Mpo na nini baboyaki bosengi na ngai? Nasala nini sikoyo?

A. Soki baboyi bosengi ya moto moko, akoyamba nde mokanda kowuta na MDOL oyo ya ekateli na ndako na ye.

Eza na bantina ebele oyo bakoki koboya bosengi; bakolimbola yango na mokanda bakotindela ye. Ekosenga kolanda malako oyo ezwami na kati ya mokanda yango. Soki oza na mituna mosusu, okoki kotinda yango na lien oyo: <https://www.maine.gov/labor/contact/index.html> [Ya sika: Tala mpe kondimama na nse ya PUA—programme ya sika ya lisalisi oyo etali kozanga mosala ebandi na mokolo ya 1 sanza ya mitano. Soki baboyeli yo lisengi na lolenge ezalaka ya kozanga mosala mpo lifuti ekoki te, eloko mosusu ya kosala eza te mpo okondimama na PUA, lisengi eza na systeme mpe ekotindama mbala moko na PUA, mpo na koyeba makambo mingi: www.maine.gov/unemployment/pua]

17. Nini eza lolenge ya malamum mingi ya kozwa lifuti ya kozanga mosala, kolekisa mbala moko compte ya banque to carte ya debit?

A. Tozolendisa bato nyonso kondima “kolekisa mbala moko na compte ya banque” lokolo metode ya kozwa lifuti. Eza lolenge ya lombango ya kozwa lifuti. Mpo na malako ezolimbola koona kolekisa mbala moko na compte ya banque, tala boite ya jaune na lokosa ya internet ya MDOL: <https://www.maine.gov/unemployment/>. Mpo na koyeba likambo mokomoko ya metode oyo, kende na: <https://www.maine.gov/unemployment/reemployguide/> (tala lokasa 27 ya litambwisi). Soki moto aponi kosalela carte ya debit, ayeba ete banque ya Etats-Unis nde esalelaka bacartes visa ya debit ya matomba ya kozanga mosala (kasi programe MDOL oyo etali kozanga mosala oyo ya te). Batindaka bacartes wana na nzela ya poste ya Etats-Unis. Bansango ya banque ya Etats-Unis: 1-855-282-6161 (*numéro babongisi*)

COVID-19 Kokabwana na mosala

18. Ndenge nini bibongiseli ya oyo sika ezotalela makambo ya mosali oyo ozo bela pona azwi virus?

A. Bibongiseli ya sika ya UI esalemi te mpo na kopesa congé ya maladi to lifuti ya ntango mokuse mpo na bato baza na mikakatno. Mpo na kozwa matomba ya kozanga mosala, mosali esengeli azala na makoki mpe na tango ya kosala mpe kozala en contact na mokonzi na na ye.

19. Ebongo soki monganga to moto oyo asalaka pona bokolongono ya nzoto asengi ngai nazala mosika na bato mususu mpo na COVID-19, kasi nazobela te?

A. Soki ozolanda litambwisi ya monganga to ya moto oyo asalaka pona bokolongono ya nzoto ya kofanda yo moko to ya kozala mosika na bato mususu mpo ozalaki pene ya moto azo bela COVID-19 mpe patron na yo afuti yo congé ya maladi, mbala mosusu okoki kobonga mpo na kozwa matomba ya kozanga mosala. Osengeli kozala na makoki mpe na tango ya kondima mosala nyonso oyo patron na yo akopesa yo, oyo ekosala ete obuka mobeko te oyo ya kofanda yo moko to ya kozala mosika na ba mususu, mpe osengeli kosala nyonso patron na yo azalaka na basango na yo.

20. Patron na ngai awuti koloba ete mosala na ngai esengeli kokangama mpo na ntango mokuse mpe bato nyonso bakozanga mosala kino ekofongwama lisusu. Nakoki kozwa lifuti oyo etali matomba ya kozanga mosala mpe nasengeli koluka mosala kino mosala wana ekofungwama?

A. Soki bakangi mosala mpo na ntango mokuse mpo na COVID-19 virus mpe okozonga na mosala soki bafungoli yango lisusu, okoki kobonga mpo na kozwa matomba mpe kosala bosengi na internet. Basili kolongola masengami ya koluka mosala. Okozala na bosenga te ya koluka mosala na tango nyoso oyo oza na makoki mpe na tango ya kosala mpo na patron na yo mpe kosala nyonso ete patron na yo azalaka na bansango ya sika ya kosolola na yo.

21. Patron na ngai ayebisi ngai nazwa congé oyo efutamaka te mpo emonani ete nakoki kozwa virus ya COVID-19 soki natikali na bureau, kasi nazobela te. Nakoki kozwa matomba ya kozanga mosala kino nakozonga na mosala?

A. Okoki kozwa matomba ya kozanga mosala na ntango mokuse, soki bapesi yo conge oyo efutamaka te soki okozonga na mosala na nsuka ya congé wana ya kozanga kofutama mpo okoka kosenga mosala. Osengeli ozala na makoki pe na tango ya kosala mosala mpo na patron na yo mpe sala nyonso ete patron na yo ozalaka na bansango na yo ya sika. Lisusu, osengisami te kozwa mokanda kowuta na monganga.

22. Ebongo soki mosala na ngai ekufi libela mpo na COVID-19?

A. Okoki kobonga mpe esengeli koluka lisengi mpo na kozwa matomba ya kozanga mosala (ezwami na nzela internt 24/7).

23. Moto akoki kozwa lisalisi oyo etali kozanga mosala soki mosala na ye ekiti to azosala ntango moke?

A. Ee, Maine epesaka lisalisi na oyo etali kozanga mosala mpo na bato basalaka ntango moke. Moto asengeli asenga lisalisi pona na kozwa matomba mpe MDOL akotalela mpe koloba soki moto yango abongi mpo na matomba moke na kotalela motango ya bangonga oyo asalaka.

24. Nakozwa matomba ya UI soki nalongwe mosala?

A. Eyano ya sikisiki eza te. Esengeli MDOL azwa ekateli na kotalela bosolo ya likambo mokomoko nsima ya kotondisa mokanda ya bosengi matomba. MDOL ekoki te kozwa ekateli ya sikisiki liboso kolongwa na mosala.

25. Ebongo soki patron alobi mosala eza te mpo na ngai mpe bazo futa ngai te, kasi ayebisi ngai “balongoli ngai te na mosala?” nakoki kozwa matomba ya kozanga mosala?

A. MDOL ezolendisa yo kosenga lisalisi oyo etali kozanga mosala Soki ozosala te mpe bazo futa yo te.

26. Mobeko ya sika ya etuka ebakisi bato oyo “basungaka moto na libota oyo akoki komisalisa te mpo na COVID-19.” Yango Elimboli nini mpo na moto wana?

A. Eyano ya sikisiki eza te. Moto yango asengeli kosenga lisalisi oyo etali kozanga mosala na nzela internet mpe MDOL akotalela mpe kozwa ekateli na kotalela likambo moko-moko. Na kotalela mibeko ya sika ya etuka, na tango wana ya congé ya ntango moke, moto akoki kobonga pona kozwa matomba ya kozanga mosala soki moto yango azokoba kozala na makoki ya mpe tango ya kosala mpe azokoba kosolola na parton na ye. **(Sango ya sika: Lisalisi na ntango ya maladi ya makasi (PUA) ebandaki na mokolo ya 1 sanza ya mitano—programme ya sika ya etuka mpo na kosalisa bato mingi oyo banzangi lisalisi ya kozanga mosala na makambo ya kozanga mpe banyokwami solo na COVID-19. Soki moto asengaki lisalisi mpo na kozanga mosala na ndenge esalamaka liboso mpe baboyelaki ye mpo lifuti eza moke, aza lisusu na eloko te ya kosala. Na tango oyo moto yango asili kobonga kozwa na PUA, lisengi na ye eza na système mpe bakotinda yango mbala moko na PUA, mpo na koyeba makambo mingi kende na: www.maine.gov/unemployment/pua)**

Lisalisi ya mosali na oyo etali kozanga mosala

27. Etaleli basali oyo bazwaka “mosolo mikolo nyoso” na ndenge nini?

A. Basali bazwaka mosolo mikolo nyoso batalelami na makambo ya kozanga mosala na tango nyoso oyo babongi na makambo ya mbongo, baza na makoki mpe na tango ya kosala mpe bakotilaka ko solola na patron na bango. Basengeli kosenga lisalisi ya kozanga mosala; ba koyamba lisengi na banog mpe MDOL ekozwa ekateli.

28. Moto asengeli kosala tango boni mpo akoka kozwa matomba ya kozanga mosala? “kobonga na makambo ya mbongo elimboli nini”?

A. Lisalisi oyo etali kozanga mosala etalelaka “kobonga na makambo ya mbongo”; mpo na kosala yango etalelaka lifuti ya bikeke nyoso menei oyo ozwaki na mbula pona mibu mitano mobimba ya mbala ya nsuka. Lifuti ya bikeke minei na mbula ya bambula mitano wana esengeli kozala ata na \$5336,04 mpe bikeke menei ya bambula mibale esengeli kozala at na \$1778,68 (oyo eza mintango ya sika banda na mokolo ya le 1er sanza ya motoba). Mitango oyo etyamaka na mbula nyonso na kotalela lifuti ya mposo nyonso oyo basali ya Maine bazwaka. Motango ya matomba mpe ntango oyo moto moko akoki kozwa ezotalela mbongo boni ozwaka. Mpo na koyeba makambo mingi, kende na <https://www.maine.gov/unemployment/claimsfaq/>.

29. Motango ya mingi na mposo ya matomba oyo ya kozanga mosala ezali boni?

A. Banda na mokolo ya le 1er sanza ya motoba (mpe kino na mokolo ya le 31 sanza ya mitano 2021), motango ya litomba ya mingi na mposo moko ya programme ya kozanga mosala ya etuka elongwe na \$445 mpe ekomi **\$462**. Bato oyo bazosala bosengi mpo na mbula ya sika na mokolo ya le 1er sanza ya motoba to na nsima, litomba na bango ya mposo moko ekozala kati ya \$80 mpe \$462 na mposo moko. Motango ya matomba ya kala, oyo elandaki lifuti ya mposo moko ya 2018, ezalaki na kati ya \$77 kino \$445. Baoyo bosengi na bango ya kozanga mosala esilaki kobanda, bakomona te bokeseni na bosengi na bango, oyo eza mpo na bosengi ya sika to oyo esalemi na sima ya mokolo ya le 1er sanza ya motoba.

30. Bato oyo baye mpona kofanda (ba Immigrants) mpe ba oyo bakimi ba mboka na bango pe basengi ndingisa ya kofanda mboka mopaya (ba asilés) bakoki pe kozwa UI?

A. Soki ba immigrants to ba asilés baza na mokanda ya kosala na États-Unis mpe babungisi mosala na bango mpo na COVID-19, baluka kosenga lisalisi oyo etali kozanga mosala (malamu koleka na nzela ya ebongiseli ya internet oyo esalaka 24/7). MDOL akotalela lisengi mokomoko ndenge totalelaka masengi mosusu mpe kozwa ekateli soki bakoki kozwa lisalisi.

31. Réfugié (moto oyo bapesi nzela ya kofanda na mboka oyo) to asilé—oyo aza na 1-94 kasi aza na carte verte te to mokanda ya kosala—akosala nini soki mokanda ya lisengi ya lisalisi oyo etali kozanga mosala esengi “Numéro” na bango?

A. Boaslela mitango 11 ya numéroya I-94 na bino mpo na tina na oyo (ata soki mokanda ya lesingi elobi “A Number,” ezosenga nde numéroya I-94).

32. Nakoki kozwa matomba ya kozanga mosala soki nazwaka lisalisi kowuta na sécurité sociale?

A. Ee, MDOL elongolaka litomba ya lisalisi oyo ya sécurité sociale te.

33. Naza mwana-kelasi mpe nazalaka na mosala ya ntango moke—nakoki kosenga lisalisi oyo etali kozanga mosala mpe bakopesa ngai?

A. Ee, basali, bakisa mpe bilenge oyo bakokisi nanu te mibu 18 kasi bazwaka lifuta (ata ba oyo basalaka ntango moke) oyo basalaka na bisika oyo ebongi mpo na lisalisi ya kozanga mosala mpe bazangi mosala bakoki kotondisa mokanda kosenga lisalisi oyo etali kozanga mosala. Okoki kondimama na kozwa matomba ya kozanga mosala na kolanda mibeko etali kozanga mosala soki okokisi masengami ya mbongo mpe masengami nyonso mosusu (na ndakisa, kotika mosala na lolenge esengeli endimami, kozala na makoki ya kosala mpe ya kobongama mpo na kosala, mpe bongo na baongo). Okondimama mpe mpo na lifuta ya likolo ya \$600 na mposo kouta na etuka.

Soki ondimami te mpo na matomba ya momesano oyo etali kozanga mosala mpo oza na lifuti oyo ekoki te mpe ozangi mosala mpo na COVID-19, okoki kondimama mpo na lisalisi ya kozanga mosala na nzela ya programme ya sika ya etuka (PUA), ata oza na mbula nini to ata oza mwana-kelasi. Na ndakisa, mwana-kelasi oyo atangaka ntango nyonso mpe asalaka bangonga ebele te mposo nyonso na mosala ya ntango moke mpe azangi mosala, bangonga ya mosala ndambo, to akoki kosala te to aza ya kobongama te na kosala mpo na COVID-19 akoki kobonga mpo na lisalisi ya kozanga mosala na nzela ya programme ya sika PUA oyo ya etuka. Pona koyeba makambo mingi:

www.maine.gov/unemployment/pua

34. Bana-kelasi ya université oyo babungisa mosala na bango ya koyekola bakoki kozwa matomba ya kozanga mosala?

A. Mbala mingi, bana-kelasi oyo basalaka mosala ya koyekola tangami te lokala basali (pona lisalaisi ya kozanga mosala). Kasi, ekoki kozala na makambo oyo ekoki kotalelaka soki bana-kelasi mpe bazalaki na mosala mosusu longola mosala ya koyekola na bango. balendis bango kosenga lisalisi ya kozanga mosala na ebongiseli na biso na internet (ezali 24/7): www.maine.gov/unemployment.

35. Soki patron na ngai azofuta assurance na ngai ya bokolongono ya nzoto ntango balongoli ngai pona tango mokuse to naza na congé, yangoekosala ete nabungisa matomba na ngai ya UI?

A. Te, ekozala na bopusi moke te na matomba na yo ya mposo nyoso na oyo etali kozanga mosala.

36. Nalingaki nabanda mosala ya sika mpe patron na ngai ya sika azolinga nabanda nanu yango te. Nakoki kozwa lialisi oyo ya kozanga mosala?

A. Eyano ya sikisiki eza te. Osengeli lialisi ya kozanga mosala. MDOL akotalela misala osili kosala mpe akozwa ekateli soki oza obongi to te.

37. Lialisi oy ya kozanga mosala eza mpe mpo na bana-kelasi oyo bafutaka bango na tokala bangonga oyo basali?

A. Gouverneur Mills abimisaka Etinda (15 FY 19/20) na mokolo ya le 19 sanza ya msiato oyo esengaki biteyelo ya etuka nyonso ekoba kofuta bato ya mosala na bango oyo basalaka na bangogo mpo na mobu oyo ya kelasi. Basali oyo ba kokoka kozwa to lifuti ya kozanga mosala mpo bakokoba kozwa lifuti na bango lokola na momeseno, mpe eza likambo oyo esepelisi.

38. Basali ya biteyelo bakoki mpe kozwa assurance ya kozanga mosala na basanza ya eleko ya molunge?

A Soki mosali ya eteyelo asalaka na momesano na eleko ya molunge kasi mosala yango eza te mpo na Covid-19, mosali wana ya eteyelo akozwa matomba ya pogramme oyo etali Lialisi na ntango ya Maladi Mabe (PUA). Programme oyo ya etuka etali assurance ya kozanga mosala (UI) ezali kosalisa bato nyonso oyo bandimami te na matomba ya UI ya leta mpe oyo ntina ya kozanga mosala ezali Covid-19. Mosali ya eteyelo oyo na momesano asalaka te na eleko ya molunge azangi te mosala mpo na Covid-19 mpe andimami te na kozwa matomba ya UI. Mibeko ya Maine ezopekisa basali ya biteyelo na kozwa matomba ya UI na basanza ya eleko ya molunge. PUA ezali programme oyo mosolo nyonso 100% eutaka na etuka mpo lifuti nyoso ya matomba ezala mokumba te na eteyelo. *Mpo na koyeba makambo etali PUA:* www.maine.gov/unemployment/pua

39. Basali ya gouvernement ya etuka—ndakisa basali ya Portsmouth Naval Shipyard to yaTogus VA—bakooki kozwa na matomba ya kozanga mosala?

A. Basali oyo bagongi mpo na programme mosusu kozwa lialisi ya kozanga mosala—Lifuti ya Etuka mpo na basali ya gouvernement (UCFE). Ekosenga ete bato yo basalaka na gouvernement ya etuka ya Maine basenga lialisi na nzela ya ReEmployME mpo na UCFE (<https://reemploy.me.maine.gov/accessme/faces/login/login.xhtml>). Eza programme ya ntango molai mpe bakoki kosenga lialisi ntango nyonso balingi. Bakozwa eyano etali kotalela makambo na bango ya mbongo na compte na bango ntango oyo MDOL ezali koluka lifuti na gouvernement ya etuka.

40. Balongolaki ngai na mosala mpo na likama ya mbalaka oyo ya COVID-19 mpe sikoyo patron na ngai ozolinga kofungola lisusu mosala mpe ayebisi basali bazongela mosala na bango. Ngai na sepeli natikala na kozwaka lifuti ya kozanga mosala na esika ya kozanga na mosala. Nakoki kokoba kozwa matomba?

A. Eyano ya sikisiki eza te. Eza likambo ya mpasi mingi mpe kondimama na makambo ya kozanga mosala ezotalela makambo ya mosali. Ntango bato oyo bazwaka lifuti oyo etali matomba ya kozanga mosala batondisaka mokanda na bango ya mposo nyonso, basengeli kopesa eyano na mituna etali soki bapesaki bango mosala na mposo eleki. Bakonzi bayebisaka MDOL soki babengaki basali na bango ya kala mpo na kozongisa bango na mosala mpe soki basali wana baboyaki. MDOL akotalela makambo ya moto mokomoko mpo na koyeba soki eza na ntina ya solo ya koboya mosala wana to te. (Na ndakisa, na kotalela baprogrammes ya sika ya etuka (ndakisa Lokola Lialisi ya Kozanga Mosala -PUA mpo na maladi mabe oyo epalangani bisika nyoso), matomba ya kozanga mosala ebongisami mpo na bituluku mingi ya bato oyo mosala ebebi mpo na COVID-19. Botaleli ya MDOL ekoki kotalela makambo ya ntina ya esika ya mosala moko, na ndakisa soki mosala ekoki kosalema longwa na ndako, to soki mokonzi azobongisa makambo mpo na kolongola makama etali COVID-19.) Soki MDOL amoni ete basengaki moto asala mosala ebongi mpe ezalaki te na ntina ya solo ya koboya yango, moto wana akobonga lisusu te na kozwa matomba ya kozanga mosala ata mpe mosolo \$600 ya likolo. Litomba \$600 ya likolo oyo eutaka na FPUC eza ya ntango moke mpe ekosila na mokolo ya le 25 sanza ya nsambo.

Koyiba mikanda ya moto mususu mpe Kobuba

41. Ebongo soki nakanisi ete moto moko azosalela na ndenge ya moyibi mikanda na ngaï mpo na bosengi ya kozanga mosala?

Lokola bato mingi mpenza baza kotondisa mikanda kosenga lialisi oyo etali kozanga mosala na basanza mibale eleki mpo na COVID-19, elimboli ete Maine mpe mboka mobimba bazozwa basango mingi oyo ezomonisa koyiba mikanda ya bato. Yango esalemaka ntango moto mosusu ayibi makambo ya moto moko (PII) mpe asaleli yango mpo na kosenga matomba ya kozanga mosala. Miyibi basalelaka PII ya moyibi libanda na mitindo oyo etali kobuka mibeko to basalelaka mayele mosusu ya mabe mpo na kosala bosengi ya moyibi na système na biso oyo etali kozanga mosala. **Mpo na kofunda na internet bayibi makambo na yo: MDOL [Online Identity Theft Reporting Form](#) Mpo na koyeba makambo mingi: kende na [page internet oyo ya Maine AG Identity Theft](#) mpe na [site internet oyo ya Federal Trades Commission](#) mpo na kofunda bayibi makambo na yo mpe kozwa lialisi mpo na koyeba makambo osengeli kosala.**

42. Nakoki kosala nini soki balongoli bosengi na ngaï ya kozanga mosala?

Lokola bato bazoyibaka mikanda ya bato mosusu mpe bakonzi bazolandelaka likambo ya kobuba na matomba oyo ya kozanga mosala na mboka mobimba, ministère ya mosala ya Maine ezokanga bosengi oyo ezomona ete ekoki kozala ya moyibi pe ezolongola oyo bazomona neti eza ya moyibi. Po ministère elekisa dosie na yo, basengeli kozwa bilembeli etali identité na yo. Kende na internet na lokasa ya ReEmployME na [reemploy.me.gov](#). Pona **“Upload Documents for Identity Verification”** oyo eza likolo ya esika ya bakoma login. Tosengi yo opesa **baformilere ya identification MIBALE** (oyo o scanner to foto ok), moko esengeli kozala foto oyo ID oyo gurnema ebimisa.

Foto ya ID oyo guvernema ebimisa
(osengeli kopesa ata moko ya biloko oyo eza na se):

- ✓ permis de conduire
- ✓ Passeport
- ✓ Carte d'identité ya kibosoda
- ✓ Carte d'identité ya Etuka to ya leta

Mokanda oyo ezangi foto ekoki kozala (okoki kotya mokanda moko na kati ya mikanda oyo neti mokanda ya mibale):

- ✓ facture ya sika oyo eza na kombo na yo pe adresse ya ndako na yo
- ✓ Carte ya sécurité sociale
- ✓ Certificat ya mbotama

Basango oyo eza na mikanda okotinda esengeli koyokana na oyo eza na mikanda na biso. *Mosali moko kati ya police oyo ayebi mosala akotalela mikanda wana na kolanda ndenge azweli yango.* Osengeli kozwa mokanda ya confirmation sima ya kokotisa mikanda na yo. Soki basilisi kotalela identité, bakolekisa mokanda na yo ya bosengi pe bakofuta yo sima ya mikolo kati na 7-14.

Programe ya lisunqi etali kozanga mosala, Programe etali Kobatela Lifuti (PPP),

Kofungwama lisusu

43. Ebongo soki nazozwa lifuta na nzela ya PPP oyo bapesi/badefisi mokonzi na ngaï?

A. Soki ozozwa lifuti na nzela ya PPP, osengeli kokoma na mokanda nayo ya mpono nyoso mosolo wana ndenge emonani na lifuti.

44. Bandimi kodefisa patron na ngaï mbongo kasi azoli koyebisa ete ata basali mosusu bazongi nanu mosala te, bakolinga kotya ngaï lisusu na liste ya kofuta mpo na nazwaka lifuti na ngaï. Nakoki koboya batya ngaï na liste wana ya kofuta, kasi nakokoba kozwa matomba ya kozanga mosala, mingimingi lokala bakisi \$600 na lifuti ya mposonso?

A. Te, bato ya mosala basengeli kondima kozonga na liste ya kofuta soki baza na makoki ya kosala yango. Mosali wana akondimama lisusu te na kozwa matomba ya kozanga mosala soki azozwa lifuti na ye ya mobimba, to mbongo koleka \$467 na mposonso moko, mpo bakotalela bango te ete bazangi mosala. Ntango bato oyo bazozwa

lifuti oyo etali matomba ya kozanga mosala basengeli kotondisa mokanda na bango mposo nyonso, basengeli kopesa eyano na motuna ya koyeba soki bapesaki bango mosala to bafutaki bango na mposo eleki. Matomba \$600 ya likolo oyo euti na etuka ezali mpo na ntango moke mpe ekosila na mokolo ya le 25 sanza ya nsambo.

45. Nasi nabanda kozwa matomba ya kozanga mosala. Patron na ngai azwaki PPP mpe azongisi nkombo na ngai na liste ya kofuta. Nakosala nini mpo na kosukisa matomba ya kozanga mosala?

A. Osengeli te kobenga ministère ya mosala to Bureau ya makambo oyo etali kozanga mosala. Soki bazongisi yo mobimba na liste ya kofuta mpe ozozwa lifuti na yo lokola momeseno, ozangi lisusu te mosala mpe osengeli kosukisa kotondisa masengi ya mposo nyonso. Bosengi na yo ekozala kaka na ngala na mobu mobimba oyo osengeli kozwa matomba soki okomi kozanga mosala na mikolo ezoya, mpe olingi koyeba soki eza na matomba mosusu oyo bakoki kondima ozwa.

46. Esengeli ete moto azwa mosala oyo ezofuta mosolo moke koleka oyo azalaki kozwa liboso?

A. Ekoki kosalema, na kotalela bokeseni eza kati na mosala oyo bapesaki ye na mosala na ye ya liboso pe bolai ya tango oyo azangaki mosala. Bibongiseli ya mibeko ya Maine po na koluka koyeba soki moto akoki koboya moasala pe kokoba kozwa matomba ya kozanga mosala, ezotalela programme ya leta ya momesano oyo etali kozanga mosala pe programme ya PUA. Koboya mosala oyo 'ebongi' kozanga ntina ya solo ekoki kosala ete baboya kopesa moto matomba, kasi, lifuti ya liboso eza kaka moko ya makambo oyo batalelaka po na koyeba soki mosala oyo baboyaki ezalaki oyo ebongi. Makambo mosusu oyo batalelaka eza, botaleli monene ya likama oyo mosala eza na yango likolo ya bokolongono pe na libateli ya moto, makasi na ye ya nzoto, tango boni aumeli na kozanga mosala (na se to koleka baposo 10), pe elikya ya kozwa mosala ya ndenge moko na oyo azalaki kosala liboso pe kotala mosika to ntaka (distance) ya esika mosala yango na esika moto wana afandaka. Po makambo nyonso ezalaka ndenge moko te, esengeli kotalela likambo ya moto na moto po na koyeba soki bakopesa ye matomba.

47. Esengami ete bato bazwa motango ya lifuti oyo ya mosala na bango moke koleka matomba na bango ya UI ata pe \$600?

A. Ee. Ntina ya lifuti ya matomba etali kozanga mosala ezali po na kosalisa moto po na tango moke kino akozwa mosala ya sika. Motango ya mosolo moto azozwa na lifuti ya matomba etali kozanga mosala eza te na kati ya makambo oyo batalelaka po na koyeba soki mosala bapesi ebongi. Bibongiseli ya etuka oyo esangani na \$600 po na tango moke oyo ya programme ya kofuta matomba etali kozanga mosala na ntango ya maladi mabe ezopekisa moto na kozwa lifuti ya matomba etali kozanga mosala soki alongwe mosala to aboyi mosala po akoba kozwa mbongo wana.

Soki matomba esili

48. Ebongo soki nasi nasaleli matomba na ngai nyonso ya kozanga mosala? Nini ekosalema sikoyo?

A. Kobanda na mposo ebandi na mokolo ya le 18 sanza ya mitano, bakobanda kofuta matomba ya bamposo mosusu ya kozanga mosala oyo eleka na bato oyo basilisa matomba na bango ya etuka ya kozanga mosala. Matomba wana eza mpo na moto nyonso oyo mobu ya matomba na ye esuki na mokolo ya le 1 sanza ya sambo 2019 to na nsima, mpe baoyo baza kaka ya kondimama. Bakofuta matomba ya bamposo eleka kobanda na mposo esuki na mokolo ya le 21 sanza ya misato 2020 to mposo elandi mposo oyo osilisaki matomba na yo ya kozanga mosala, na kotalela oyo eza na nsima. Osengeli kotondisa bosengi ya bamposo wana nyonso mpo na bakoka kofuta yango. Soki otondisa nanu te mpo na mposo esuki na mokolo ya le 21 sanza ya misato 2020 to na nsima, tosengi yo okota na compte na yo ya ReEmployME mpo otondisa masengi wana. Moto nyonso oyo akokisi masengami mpe oyo asilisa matomba na ye ya kozanga mosala akozwa lialisi ya ntango ya maladi mabe (PUA) mpo na bamposo esuki na mokolo ya le 21 sanza ya misato mpe mokolo ya le 28 sanza ya misato. Kobanda na mposo esuki na mokolo ya le 4 ya sanza ya minei mpe na nsima, lifuti ya mbalakaka oyo etali kozanga mosala mpo na maladi ya epalanganaka (PEUC) ekobanda. Programe oyo ebandaki na poso ebandi na mokolo ya 29 sanza ya motoba. Mpo

na oyo etali bamposo esuki na mokolo ya le 4 sanza ya minei kino le 25 sanza ya nsambo 2020, bakofuta mpe litomba ya \$600 oyo ebakisami na lifuti ya mboka na oyo etali kozanga mosala mpo na maladi ya epalanganaka.

Mitungisi mpo na libateli na esika ya mosala

49. Basali basala nini soki bazali komitungisa mpo na libateli na esika ya mosala?

A. Soki basala bazali komitungisa mpo na libateli na esika ya mosala, basengeli koyebisa yango na patron to na mokonzi na bango mpe kotikela bango ntango ya kobongisa mitungisi. Soki basali bazo sepela kosala bongo te to soki bakonzi babongisi makambo wana te, bakoki kokomela OSHA (soki basali basalaka mpo na patron moko to mpo gouvernement ya etuka) na nzela oyo <https://www.osha.gov/contactus/bystate/ME/areaoffice> to bakoki kobenga Bureau ya departement ya Maine oyo etalakaka mibeko ya misala (soki basali basalaka mpo na leta to governema ya etuka na bango) na numéro 207-623-7900 pona kofunda likambo yango. Lisusu, botala makambo mosuu na site internet ya MDOL mpo na maponi mosusu na ndakisa congé efutami mpo na COVID: <https://www.maine.gov/labor/covid19/>.

FAQs: MPO NA BAPATRONS

Mosolo mpe Kondimama

1. Soki nasengeli kokanga mpo na ntango moke ndambu ya mosala na ngaï to mosala nyonso mpo na virus COVID-19 mpe kolongola banto nyonso mosala, esengeli na bango baluka mosala mosusu ntango bazozwa matomba ya kozanga mosala?

A. Te. Soki oza na mokano ya kozongisa bango na mosala ntango okobandela lisusu mosala na yo, mpe soki bakozala kaka na makoki na tango ya kosala mpe bakobi kopesa yo bansango na bango ya sika, ekosenga te baluka mosala mosusu.

2. Patron oyo alingi kolongola bato na ye mosala mpo na ntango moke mpo na COVID-19 asengeli kokoba kofuta mbongo ya assurance ya bokolongono ya nzoto na basali na ntango wana to yango ekozala na bopusi ya mabe na matomba ya kozanga mosala ya mosali wana?

A. Kokoba kopesa assurance ya bokolongono ya nzoto ekanga nzela te mpo moasli azwa matomba ya kozanga mosala.

3. Ebongo soki patron azolinga kokitisa bangonga ya mosala?

A. Tozolendisira bapatron basolola na Bureauya MDOL oyo etalaka makambo ya kofuta bato bazangi mosala mpo na koyeba makambo etali kokabola mosala (Workshare), liponi moko ya kozanga mosala oyo esalisaka bacompagnie babatela bokasi na bango ya nmosala na ntango oyo mosala ezosalema mingi te mpo na ntango moke. Programme oyo esalisaka bapatron ya kokitisa ngonga ya mosala ya basali ndenge balingi na esika ya kolongola bango na mosala. Basali kuna baza na ndingisa ya kozwa ndambu ya matomba ya kozanga mosala mpo na kosalisa bango na mosolo oyo bazobungisa. (<https://www.maine.gov/unemployment/workshare>)

4. Ezali malamumu mingi kolongola bato na mosala na esika balongwa bango moko?

A. Eza pete na koyeba soki moto akoki kozwa matomba ya kozanga mosala soki balongoli na mosala mpo eza na elembeteli ya polele oyo emonisi ete mosala esuki. Mpo na kokoka kozwa lifuti ya kozanga mosala, bato basengeli kobungisa mosala na bango kasi na tango bango moko bazali na mbeba te.

5. Moto asalaka pona ye moko, akozwa mpe lisalisi?

A. Soki bakotisi bato yango oyo asalaka bango moko, bakokoka kozwa matomba ya kozanga mosala. Kasi, bankolo compagnie mingi oyo basalaka pona bango moko, bato oyo baza na bacompagnie ya mike mpe bato mosusu oyo basalaka misala na bango moko baza te na kati, bapesaka bampako ya kozanga mosala te mpe mbala mingi babongaka te mpo na kozwa matomba ya kozanga mosala. **[Ya sika: Bato basalaka misala na bango moko batalelami na Lisalisi ya kozanga mosala na ntango ya maladi makasi (PUA) oyo ebandaki na mokolo ya le 1er ya sanza ya mitano. Eza programme ya sika ya lisalisi ya etuka mpo na oyo etali kozanga mosala oyo ezosalisa bato oyo babongi te mpo na kozwa matomba ya kozanga mosala ya leta; na ndakisa bato oyo basalaka misala na bango moko mpe bato oyo bazo nyokwama mingi mpo na COVID-19. Mpo na koyeba makambo mingi: www.maine.gov/unemployment/pua. Bakofuta matomba oyo esi eleka.]**

6. Molayi ya bongwana ya makambo ya mokanda ya sika etali oyo etali bato oyo basalaka mpo ba compagnie oyo baza na basali mingi (koleka 500+)?

A. Bibongiseli ya sika ya ntango mokuse oyo eza na mobeko ya sika eza mpo na basali nyonso ya etuka.

7. Ebongo pona ba compagnie oyo bafutaka mbongo mbala moko—bibongiseli ya sika ya kozanga mosala ekolandela biso ndenge nini?

A. Na bokeseni na bapatron ya misala ya privé, bato basalaka misala ezanga lifuti mpe bapatron ya guvernema bakoki kopona kolekisa mosolo na caisse oyo ya lisalisi oyo ya kozanga mosala to kofuta matomba na mbala moko. Bato ya secteur privé basengeli kopesaka mosolo na programme ya assurance oyo mpo tozala na mosolo na ntango tokomi na mpasi ya mbongo. Baoyo baboyi kofuta mpako ya kozanga mosala bazali na mokumba kotala 100% ya matomba nyonso ya kozanga mosala pona basali na bango ya kala. MDOL azozela ndimbola ya nsuka ya mobeko ya CARES ya États-Unis U.S. DOL; emonani ete mibeko ezopesa mbongo ya etuka mpo ezofuta 50% ya matomba ya kozanga mosala oyo esengelaki ba compagnie nde bafuta. Maine ekoki te kolongola 50% oyo etikali. Lokola toza na esika mosusu te ya kozwa mbongo mpo na matomba wana, ekosala ete tosenga yango na compagnies ya privé oyo basengeli kofuta mpako. Na mokolo ya le 31 sanza ya zomi na mibale 2019, ezalaki na ba compagnies pene 1 000 oyo tosengeli kofuta na Maine.

8. Soki patron moko afandaka na Maine mpe aza na restaurant na New Hampshire mpe aza na basali oyo bafandaka na bituka nyonso mibale, basali bako luka lisalisi ya kozwa matomba ya kozanga mosala na etuka nini?

A. Mosala ezosalema na NH, yango wana basengi(basali) nyonso basengeli koluka lisalisi na bango na NH ata soki bafandaka wapi.

9. Esengeli ete patron asenga basali basilisa lifuti na bangonga ya mosala liboso alongola bango mosala mpo na ntango moke (po na nsima ba kosenga lisalisi ya kozanga mosala)?

A. Te. Bapatron basengeli te kofuta bangonga nyonso ya mosala liboso ya kolongola bato mosala, kasi baza na ndingisa ya kosala bongo. Kosalela ntango ya congé mpo na kolongola moto mosala mpo na ntanga mokuse ezotalela mibeko ya compagnie yanog moko. Patron akoki kosenga kosalela to kofuta ntango ya congé. Lifuti oyo mosali azwi ekoki kotya bopusi na matomba ya kozanga mosala ya moto

10. Ezali na makoki ya koyeba soki mosali abongi na kozwa matomba ya kozanga mosala liboso aluka kosenga?

A. Te, MDOL akoki koloba te soki moto moko akokoka kozwa matomba ya kozanga mosala liboso ete moto yango akabwana na patron na ye. Moto asengeli nanu kokabwana na patron na ye mpe na nsima kosala bosengi. MDOL etalela likambo yango liboso ya kozwa ekateli. Soki moto moko ayebi te soki akobonga pona yango, ekozala malamumu aluka kosenga. Moto yango asengeli kokoba kozala na boyokani na esika ya mosala na bango mpo azwa matomba, asengeli kozala na makoki na tango ya kosala mosala mpe kokoba kosolola na patron na ye.

11. Nakoki kolongola bato na ngai na mosala mpe bango bakozwa lisalisi oyo etali kozanga mosala, na nsima baya kosala ya ofele mpo na ngai?

A. Basali bakoki te kosala ya ofele mpo na compagnie oyo esalaka mbongo. basali bakoki te kosala ya mosala ofele oyo bakoki kozwa lifuta na compagnie mosusu. Soki balongoli basali na mosala—na patron ya privé to ya leta—mpe na nsima bazongeli kosala mosala mpo na patron an bango,wana bazosala mosala (balongwe te) mpe basengeli kofutama. Soki balongwe mpenza mosala, bakoki kosala lesengi na nzela ya internet mpo na kozwa matomba ya kozanga mosala.

12. Nasalaka mosala na ngai moko mpe nazoluka koyeba soki nakoki kosenga lisalisi mpo na kozanga mosala to kodefa mbongo to mpo na programme ya kobateli nkasa ya lifuti. Nasala nini? Nakoki kosenga lisalisi nyonso mibale?

A. Ekateli ya koluka kosenga lisalisi mpo na kozanga mosala to kodefa mbongo to mpo na programme ya kobateli nkasa ya lifuti eza ekateli esengeli kozwama na compagnie ya moto. Kasi, soki bato bazozwa lifuta na bango ya

mobimba, wana tokoloba ete bazangi mosala te, an yango bakokoka tozwa te kozwa matomba ya kozanga mosala. Soki bazozwa ndambo ya lifuti, wana bakoka to bakoka te matomba ya kozanga mosala. Moto nyonso oyo azozwa mosolo koleka \$450 na mposo moko (oyo eza motanga ya likolo koleka pona litomba kowuta na etuka bakisa 5\$ oyo bapesaka bato bazangi mosala na etuka) ba kozwa ye te lokola moto azangi mosala soki tolandi programme ya UI.

13. Nazali mokonzi ya compagnie, bandimi kodefisa ngai mbongo na programme ya kobatela lifuti. Bakokoba kofuta mpo compagnie na ngai efungwama mpe mpo na koka kofuta bato na ngai ya mosala. Nanu nabongami te kasi na lingi kosenga bato na ngai ya mosala bazongela mosala; nazolinga kosalela mbongo nadebi mpo na kofuta bango. Bakombo ya basali na ngai ekoki nazonga nkombo na liste ya kofuta, na tango wana bakoki mpe balanda kozwa matomba ya kozanga mosala?

A. Te, mosali wana akondimama lisusu te mpo na matomba ya kozanga mosala soki azozwa lifuti na ye ya mobimba, to koleka \$467 na mposo moko; soki bazozwa lifuti oyo, tokoloba ete bazangi mosala te. Bato oyo bazwaka lifuti oyo etali matomba ya kozanga mosala basengeli kopesa eyano na motuna ya koyeba soki bapesaki bango mosala to bafutaki bango na mposo eleki na tango batondisaka mokanda na bango ya mposo nyonso. Bapatrons basengeli koyebisa MDOL soki basengaki basali na bango bazongisa bankombo na bango na liste ya kofuta, mpe soki bato yango baboyaki. Tosali mokanda ya kotondisa oyo ya sika mpo na kotya bankombo ya bato oyo baboyi mosala; bokoki kozwa yango na: <https://www.maine.gov/unemployment/ucbr/>. Tosengi bino botondisa mokanda wana mpe batya bansango nyonso oyo eza ntina mpo tolandela yango malamau. Mbongo ya likolo \$600 oyo etuka ezali kopesa mpo na kozanga mosala ekosuka na mokolo ya le 25 sanza ya nsambo 2020.

14. Nalongolaki bato na ngai ya mosala mpo na likama ya mbalakaka oyo COVID-19 mpe sikoyo nazolinga kofungola compagnie na ngai mpe nakomeli bato na ngai ya mosala mpo na koyebisa bango nazolinga bazongela kosala mosala na bango. Kasi, mingi kati na bango baboyi kozonga na mosala mpe balingi kotikala kokoba na kozwa lisalisi ya kozanga mosala. Bakoki nde kozwa matomba ata soki nayebisi nalingi bazonga na mosala?

A. Eyano ya sikisiki eza te. Eza likambo ya mpasi mingi mpe kondimama na makambo ya kozanga mosala ezotalela makambo ya moto oyo azosengi lisalisi. Bato oyo bazwaka lifuti oyo etali matomba ya kozanga mosala basengeli kopesa eyano na motuna ya koyeba soki bapesaki bango mosala na mposo eleki na tango batondisaka mokanda na bango ya mposo nyonso. Bapatrons basengeli koyebisa MDOL soki basengaki basali na bango bazongisa bankombo na bango na liste ya kofuta, mpe soki bato yango baboyaki. Tosali mokanda ya kotaondisa oyo ya sika mpo na kotya bankombo ya bato oyo baboyi mosala; bokoki kozwa yango na: <https://www.maine.gov/unemployment/ucbr/>. Tosengi bino botondisa mokanda wana mpe batya bansango nyonso oyo eza ntina mpo tolandela yango malamau. MDOL akotalela makambo ya moto mokomoko mpo na koyeba soki eza na ntina ya solo ya koboya mosala wana to te Na ndakisa, na kotalela baprogrammes ya sika ya etuka (ndakisa Lokola Lisalisi ya Kozanga Mosala -PUA mpo na maladi mabe oyo epalangani bisika nyoso), matomba ya kozanga mosala ebongisami mpo na bituluku mingi ya bato oyo mosala ebebi mpo na COVID-19. Botaleli ya MDOL ekoki kotalela makambo ya ntina ya esika ya mosala moko, na ndakisa soki mosala ekoki kosalema longwa na ndako, to soki mokonzi azobongisa makambo mpo na kolongola makama etali COVID-19. Soki MDOL amoni ete basengaki moto asala mosala ebongi mpe ezalaki te na ntina ya solo ya koboya yango, moto wana akobonga lisusu te na kozwa matomba ya kozanga mosala ata mpe mosolo \$600 ya likolo. Litomba \$600 ya likolo oyo eutaka na FPUC eza ya ntango moke mpe ekosila na mokolo ya le 25 sanza ya nsambo.

Makambo ya mbongo

14. Soki bato na ngai ya mosala bazwi matomba ya kozanga mosala mpo na COVID-19, ekozala na bopusi lolenge batalelaka makombo na ngai?

A. Soki moto moko azwi matomba ya kozanga mosala kaka mpo na COVID-19, matomba oyo bafuti moto ya msoala ekozala na bopusi moko te na ndenge batalelaka patron.

15. Nalongoli basali na ngaï na mosala mpe bazosenga nafuta bango ngonga na bango ya mosala (PTO). Yango ekozala na bopusi na matomba na bango ya kozanga mosala?

A. Soki basali balongwe mpenza na mosala mpe bazosala lisusu te na compagnie na yo, wana kofuta PTO eko zala te na bopusi ya matomba ya ya kozanga mosala (ata soki mosolo nyonso oyo bakopesa ye mpo akende ekokitisa motango ya mbongo oyo asengeli kozwa mposho oyo ofuti ye). Soki basali bazali congé **oyo ezali ya kofutama te** mpo na bibongiseli ezwami na ntina na COVID-19, bakoki kosenga mpe kozwa matomba ya kozanga mosala. Soki basali bazo zwa lifuti ntango bazali na congé (na moko ya balolenge oyo: congé pona maladi, congé oyo efutamaka to lifuti ya momeseno), wan bazangi mosala te mpe bakoki te kozwa UI likolo ya lifuti na bango. Mibeko ya sika ya etuka ebabimaki na mokolo ya 18 sanza ya misato mpo na kofuta bato baza na congé pona maladi oyo bafutaka mpe congé ya libota na ya maladi oyo bafutaka. Ezali na bansango mingi mpo basali mpe bapatrons na site internet ya États-Unis DOL: etali mobeko ya sika ya etuka mpo na congé ya maladi oyo bafutaka to mobeko ya etuka mpo na congé ya libota na ya maladi oyo bafutaka na États-Unis DOL: <https://www.dol.gov/agencies/whd/pandemic>

MDOL/Nzela ya kokutana na bureau etalaka makambo ya kofuta bato bazangi mosala:

Soki moto ayebi te soki akobonga pona kozwa lisalisi ya kozanga mosala, ministère ya mosala ya Maine ezolendisala ye ete aluka kosenga lisungi. Basango ebele oyo etali lisalisi ya kozanga mosala ekoki kozwama na:

<https://www.maine.gov/unemployment/>

Ezali malamamu kosenga lisungi na nzela ya internet na ordinateur na ntango oyo bato basalelaka mingi te internet:

- <https://reemployme.maine.gov/>
- 1-800-593-7660 (8H00 ya ntongo – 3H00 nsima ya nidi)
- Tosa liste ya kobeoyo nga na molongo: nkombo ya libota ebanda na A-H bakobenga na mokolo ya yambo, I-Q na mokolo ya mibale; mpe R-Z na mokolo ya misato. Mokolo ya minei mpe ya mitano epesami bakombo te, eza mpo na bato oyo babengaki te na mokolo na bango to baoyo balingi kobenga na ntango wana.
- Soki okokoka te kosalela ebongiseli ya téléphone to olingi kotika message, sala yo na esika ya kotinda message ya ba clients (CMP): <https://www.maine.gov/labor/contact/index.html>

Mpo na koyeba basango ebele mpe makambo mosusu, kende na lokasa ya départema ya COVID-19:

<https://www.maine.gov/labor/covid19/>, mpe landa ministere ya mosala ya Maine na Facebook @MElabor and Twitter @maine_labor.